

Tã ìgĩ-ìgĩ Póólõ kâ Ēfésõ lé 'bá yí drí Ēfésõ lé 'bá

Tã 'ě'á zĩlá nĩlĩ sísí rí

Tã ìgĩlĩ Ēfésõ lé 'bá drí rí rĩ'á tã âti-âti 'î krístõ 'bá yí drí ndrĩ, ìgĩ òzõ wárãgã kâti jòlé kãńsã ngĩngĩ 'ásĩ. Tã lâ rĩ'á tã Ôvârí kâ ìsũlĩ 'ě'á 'ělâ kãńsã drí rí ì'dĩ. Tã ìgĩ nô cú rĩ'á tã lãnjĩ-lãnjĩ bê nâ krístõ 'bá yí drí.

1. Ôvârí cú rĩ'á tã ìsũ lãnjĩ bê 'ě'á 'ělâ ãngó 'á, gõ'dá kpá òjĩlã yí drí êdélé rí 'bá yí drí. Gõ'dá rí, tã gólĩyĩ rĩ 'bá rú 'élé ndrĩ ãngó 'á rí, yí ì'dĩ drĩlĩ lâ yí 'á ndrĩ, yí 'ê ìtĩ 'dĩ, tãlã tã ìyíkã ìsũlĩ 'ě'á 'ělâ rí ãcã ró bê tã pãtĩ ró. Gbõ lé Ôvârí rí ãjú-'bá-ãzí Sătánã, lě yí ìzã ró lôsĩ Ôvârí kâ ãngó 'á rí, gõ'dá gólã ícã tã ìsũ Ôvârí kâ 'ě'á 'ělâ rí lãvũlĩ tã ìyíkã rí sĩ kô.
2. Yésũ ì'dĩ gólã tã ìsũ Ôvârí kâ 'ě'á 'ělâ rí ndě 'bá 'î, ngá ndrĩ tãndĩ ró Ôvârí drí rĩ'á fêlã ãmã drí rí 'bá yí ãkĩ ãkó rí â'dólé ndrĩ Yésũ sĩ. Gõ'dá rí, mã ícã ngá 'dĩ 'bá yí ùsũlĩ kô, té òzõ mã ã'dô trá ngá ãlô ró gólã bê rí ì'dĩ.
3. Tã ìsũ Ôvârí kâ 'bãlé rí kĩ, tã ìsũ ìyíkã 'ě'á 'ělâ rí ì'dĩ òjĩlã ndrĩ drí gólĩyĩ â'dó 'bá lédrẽ-lédrẽ ró, gõ'dá ôdrã 'bá trá gõ'dá kpá ngá ndrĩ yí drí 'bãlé ãngó nõ 'á rí 'bá yí bê, gõ'dá kpá gólĩyĩ ùrú 'alã rí 'bá yí bê 'bã'á ìyĩ Yésũ Krístõ rí ìnjĩlĩ kúmú ìyíkã ró.

Tā ìgìlì Ēfésò lé 'bá drí 'dĩ ónyĩ lāfálà rĩ. Sísí rĩ, ìtōlé lá 'ásí cǎlé kápītā 3 vérēsī 21 'á. 'Dĩ rĩ'á rātāā ācē 'í rīzó Ôvārí rĩ lùyílì tā Yésū drí drāzó gō'dá drílā ngāzó ōdrā 'ásí, tā ìsū Ôvārí kǎ 'bǎlé 'élé, gólá drí tā lá ìsūlì drē ākpākā'dā ó'bǎá āngó nō kō rĩ ndélé rĩ ì'dí. Mā ndrē drē tā rĩ gógó āmā ìfì sī kō, tǎlā Ôvārí drē zǎā āmā āyé'á, tǎlā mā āādĩ ró drĩ tā ōnjí āmákā 'ásí. Tǎlā Yésū sī rĩ, Ôvārí rĩ'á òjílā āzā 'bá yí njĩ'á ā'dóolé tā ā'dá ró āngó 'á, òjílā Yúdǎ yí kǎ gō'dá kpá òjílā āzā 'bá yí 'bǎsúrú āzā 'bá yí 'ásí rĩ ndrĩ. Òjílā 'dí 'bá yí ndrĩ 'dó ā'dô ìyí 'bǎ'á gólákā ífífí lá ró rĩ 'bá yí ì'dí, gō'dá ā'dô ìyí 'bǎ'á 'dó ālô ngá 'ē 'bá gólákā ì'dí.

Gō'dá rĩ lá ró, Póólō rĩ krístō 'bá ìmbá'á tā 'ē'ē gólìyíkā tāsí, òzō tā gólá sísí nǎ òfì trá gólìyí drĩ rĩ. Gólá drí tā ā'dá āzā trōzó Lôngó 68 vérēsī 18 'ásí. Gō'dá gólá drí ā'dázó lá kǐ, vérēsī 'dí ā'dá kǐ, Yésū ā'dô ngá fēfē fē'á kǎnìsǎ drí ōdrā gólákā rĩ vólé drĩ lá 'ásí. Gō'dá 'dĩ vósí rĩ, āā'dô gólá rĩ ìnjĩ'á ìnjĩ úrú 'álá lǎvũlì kōrō.

Póólō ìmbá òjílā bē kǐ, ágó yí òkó yí bē drí ìyí tā mbì 'élé ì'dí ìyí lāfálé 'ásí rĩ, gólá trō tā ā'dá lá kǐ, Yésū āā'dô ì'dí òzō ágó gólá tǎndí rĩ kátí, kǎnìsǎ gólá drí rĩ'á vó lá ndrèlé tǎndí ró, òzō rĩrĩ ìyí òkó rĩ vó ndrèlé rĩ kátí rĩ sī.

Tā ìgì Ēfésò lé 'bá drí rĩ ātā kpá tā āmā drí āmbá, tā āmā drí rīzó āmā lōkílì āmā ājù-'bá-āzì Sātánā drìgá sī, gō'dá kpá lǎjó'bá ìyíkā rĩ 'bá yí bē rĩ tāsí. Póólō lógō tā kpá āmā drí kǐ, Yésū òtrō tā trá Sātánā drìgá sī, gō'dá rĩ ìzǎá drē Sātánā rĩ gógó ndélé kō. 'Dĩ rĩ, gō'dá rĩ'á tā āmákā ì'dí

ãmâ drí ãmâ vó ndrêlé gólâ dríḡá sī. Gõ'dá â'dó kô ònjô gólâkâ rî 'bá yî ârílí gõ'dá kpá rîzó gólâ rî rôlé. Òzô mã òrî kâÿî vósî cé zââ rî'á ngá ãjú 'bũ kâ âḡî 'ásî rî sôlé, ì'dî ãmâ rú gólâ rî tāsî rî, gólâ ícá kô ãmâ dôlé.

Nî-bê-yã Póôlô kâ

¹⁻² Mã Póôlô tîbê Ôvârí drí nḡílí trá â'dólé lâjô'bá Yésũ Krístô kâ ró rî, îḡî wárâḡã nô nî ãní òjílâ Ôvârí kâ rî 'bá Ĕfésô 'álâ, gólîÿî rî 'bá zââ tâ lêlé tâ Yésũ Krístô kâ 'á pîpîsîlî ãlô sî rî 'bá yî drí. Ôvârí ãmâ átá, gõ'dá Kúmú ãmákâ Yésũ Krístô bê ôfê òrê ãní drí tâ ã'dî bê.

Tã Póôlô drí ãwô-îtí 'èzó Ôvârí drí Yésũ Krístô rî tāsî rî

³ Nî 'dê mã lûÿî Ôvârí tîbê â'dó 'bá Kúmú ãmákâ Yésũ Krístô rî átá ró, gõ'dá kpá tîbê Yésũ Krístô rî gógó Kúmú ámákâ ró rî drí rî'á ìnjílâ ì'dî Ôvârí íÿíkâ ró rî. Gõ'dá nî 'dê mã âtâ tâ kî, “Ôvârí nî ì'dî ḡãḡã ngá ndrî drîlî, tâlâ ní âfê òrê áníkâ tîbê â'dó 'bá bê rî yî trá ndrî ãmâ drí, tâlâ ãmâ trá rî'á ngá ãlô ró Yésũ bê.”

⁴ Òrê lâ yî ì'dî rî'á nôtí, ãkú ró, drê ãkpākâ'dã Ôvârí 'bãã ängó nô kô rî, gólâ lê ãmâ trá rōô, gõ'dá gólâ nḡî ãmâ krístô 'bá trá â'dólé òjílâ íÿî nyãányã kâ ró ãmâ 'bã'bã sî â'dólé ngá ãlô ró Yésũ Krístô bê. Gólâ 'ê tâ rî 'dî ítí 'dî rî, tâlâ gólâ lê ãmâ ndrêlé ngbángbã tâ ònjî ãkó yî lîfî.

⁵ Tãlâ gólâ lê ãmâ trá rōô rî drí rî, ãkú ró rî, gólâ drí tâ ìsũzó ãmâ 'bãzó â'dólé íÿî mvá yî ró

ōdrā Yésū Krístō kâ sī. 'Dīi tā gólâ Ôvârí drí ìsūlì trá ãkû ró 'ě'á 'ělâ, íyî 'bâlê ãyĩkō ró rî ì'dî.

⁶ Ītí rî, gō'dá nĩ 'dê mã lúyî Ôvârí pīpīsilí mvêêmvê gólâkâ 'dĩ tāsī, tālâ gólâ 'bã ãmâ trá ngá ãlô ró íyî mvá yí drí lèlé rōō rî bê.

⁷ Tālâ úfû Yésū Krístō trá ãmâ tāsī rî drí rî, Ôvârí â'dô ícá'á tã ònjí ãmákâ âyéélé, gō'dá ãmâ ìnjízó volé mbârâkã Sâtánã kâ rî 'ásī. Wúúwú! Tã tãndĩ Ôvârí kâ ãmâ tāsī rî, rĩ'á ãmbá.

⁸ Gō'dá ngá lèlê Ôvârí kâ ãmâ tāsī rî rĩ'á kôrô. 'Dīi tā ònjí 'í yã? Nĩ ndrê trá, ãmâ tã fí trá gólâ drīi tãndĩ ró ndrī, gō'dá gólâ nĩ ãmâ pãpã kâyî vósí cé rî trá.

⁹ Gō'dá gólâ â'dâ tã ífí íyíkâ Yésū rî âjózó ãngó 'á nō trá. 'Dīi tã tībê gólâ drí tã lâ ìsūlì trá kírî ró ãkû ró 'ě'á 'ělâ rî ì'dî.

¹⁰ Gō'dá kâyî ícá 'bá trá rî tú rî, Ôvârí â'dô tã íyíkâ 'bâlê trá rî 'ě'á rû ndèlé. Ītí rî, gō'dá Ôvârí â'dô òjílã ndrī gólīyî â'dó 'bá lédrê-lédrê ró, gō'dá kpá ôdrã 'bá trá ãngó nō 'á nōngá rî, gō'dá kpá ngá ndrī yí drí 'bâlê ãngó nō 'á rî 'bá yí bê, gō'dá kpá gólīyî úrú 'álâ rî 'bá yí bê 'bã'á íyî Yésū Krístō rî ìnjīlì kúmú ìyíkâ ró. Yésū Krístō ì'dî gólâ tībê rī 'bá ãngó nō drīlì vō úrú 'álâ rî bê rî.

¹¹ Nĩ ndrê drê, Ôvârí nĩ mã trá ãmákâ òjílã Yúdã yí kâ rî 'bá yí bê, â'dólé òjílã íyî nyãányã kâ ró ãmâ 'bã'bã sī â'dólé ngá ãlô ró Yésū Krístō bê. Ôvârí ìsū tã trá 'ézó lâ ìtí drê ãkpãkã'dã gólâ 'bãã ãngó nō kô. Gō'dá gólâ 'ê ngá 'dĩ 'bá yí kpá nĩ â'dólé té òzō tã yí drí ìsūlì trá 'ě'á 'ělâ rî kâtí.

'bālê â'dô-â'dô íyíkâ n̄lì, tãlã n̄ ã'dô ró bê ngá ãlô ró gólã bê.

18-19 N̄ngá s̄i r̄i, gō'dá má r̄i kpá r̄i'á rãtãã 'èlé L̄indrí Tãndí Ôvãrí kã 'dĩ ñc̄i ró ãn̄i ñf̄i bê tã Ôvãrí kã ãzã 'bá yì tãs̄i. Gō'dá tã r̄i yì gógó ñ'dĩ Ôvãrí dr̄i tã lâ 'bālê trá ãn̄i dr̄i, gō'dá gólã dr̄i ãn̄i âz̄ízó ãn̄i'á ùsúlã Yésũ Krístô s̄i nô. Ítí r̄i, gō'dá ãmã r̄i'á òjílã gólã r̄i nyãányã kã ñ'dĩ, gō'dá gólã â'dô mbãrãkã íyíkã 'bã'á ãmã pãlé. Ítí r̄i, k̄ayì ãmã dr̄i ngá tãndí gólã dr̄i tã lâ 'bālê trá ãmã dr̄i r̄i ùsúzó r̄i tú r̄i, ãmã t̄i â'dô â'dí'á â'dí. Gō'dá mã n̄i kpá dódó k̄i, gólã r̄i'á fãfã bê ãmbã r̄izó gól̄iyì tã gólãkã l̄é 'bá r̄i 'bá yì pãlé. Wúúwú! ãȳkô! Mã â'dô 'bã'á ãȳkô ãndrê bê r̄ilí ãnyì Ôvãrí lãgátì gólã r̄i mvã yì íf̄if̄i lâ yì ró.

20-21 Gō'dá mbãrãkã r̄i gógó 'dĩ kpá ñ'dĩ mbãrãkã ãlólã gólã dr̄i Yésũ Krístô r̄i ñgázó òdrã 'ás̄i ñ'dĩ s̄i lâ 'bālê ñnj̄i-ñnj̄i ró, gō'dá kpá dr̄i-ãcê bê r̄ilí ãnyì yì lãgátì Kúmú ró ùrú 'álã r̄i. 'Dĩ r̄i â'dálã k̄i, Yésũ Krístô ñ'dĩ ngá ndr̄i dr̄ilí, ngátã l̄indrí ònj̄i 'i, ngátã 'búlì-'bã 'i, ngátã òvãrí ãn̄i á'bìyã yì kã ñ'dĩ, ngátã ólé 'i, dr̄i-'bã yì bê, mãlãyíkã yì bê yã r̄i. Yésũ Krístô ñ'dĩ Kúmú ró gól̄iyì dr̄ilí ndr̄i. Gō'dá kpá Kúmú 'i ndr̄i òjílã ãngó 'á nô 'bá yì dr̄ilí.

22 Yésũ Krístô ñ'dĩ r̄i'á ngá ndr̄i ãmã dr̄i r̄i'á ndrêlã ãngó 'á nô dr̄ilí. Ôvãrí 'bã òjílã trá ndr̄i dr̄i-ãcê gólãkã zélé, ngbãangbãnô gō'dá kpá zãã gbádú ãdũkũ ãkó. Gō'dá Ôvãrí n̄i gólã kpá trá â'dólé dr̄i-'bã ró kãñisã Ôvãrí kã dr̄ilí.

23 Gō'dá òjílã Ôvãrí kã z̄ilí kãñisã ró r̄i 'bá yì trá,

nyé ȳzō gólâ Yésũ rî rú'bá kâti. Ítí rî, mbârâkâ gólâkâ fî gō'dá trá rîlí gólîyî 'ásî rōô, gō'dá gólâ rî kpá mbârâkâ fêlé ngá âzâ 'bá yî drí lẹ̀tẹ̀ ălô-ălô lâ 'dĩ 'ásî.

2

Tā Ôvârí drí ămâ ĩcúzó trá rîlí ngá ălô ró Yésũ bê rî

¹ Gō'dá ăkũ ró drē ăkpăkă'dă nĩ nĩjî Ôvârí kô rî, tâ ĩsũ-ĩsũ ănikâ ănî 'bă 'bá Ôvârí rî nĩjî rî trá ăvô kâti. Nĩ â'dô trá ĩtí, tălâ nĩ ró Ôvârí kô, gō'dá nĩ rî trá rĩ'á tâ ȳnjî-ȳnjî 'êlé.

² Rĩ'á tâ pătĩ-pătĩ ró, kăyî rî nă 'bá yî sî rî, nĩ rî trá rĩ'á tâ ȳnjî 'êlé kpá nyé ȳzō ȳjílă ăzî gólîyî ăngó 'á nō 'bá yî kâti. Gō'dá nĩ rî trá rĩ'á rû ĩ'bũlĩ ĩ'dĩ Sătánă kúmú líndrĩ ȳnjî ăngó nō drĩjî rî 'bá yî kâ rî drí. Gō'dá gólâ ĩ'dĩ rĩ'á drí-ăcê bê ȳjílă gólîyî lē 'bá kô tâ Ôvârí kâ rōlé 'dĩ 'bá yî drĩjî.

³ Kpálé rî, ămâ gólîyî ȳrĩ Yúdă yî kâ ró nō 'bá yî kpá rĩ'á ĩtí. Mă rî trá cé ngá gólîyî ămâ rú'bá ngátă tâ ĩsũ ămăkă drí lēlé rî yî 'êlé ĩ'dĩ. Tă pătĩjî ró, Ôvârí â'dô 'ê'á lăņō fêlé kpá ămâ drí tâ gólâ ămâ drí vólé găzó dó tâ gólâkă ărĩlí 'dĩ tăsĩ.

⁴ Kpálé ĩtí rî, Ôvârí rĩ'á pĩpĩsĩlĩ mvêêmvê bê, gō'dá gólâ lē ămâ trá rōô.

⁵ Gō'dá mă ă'dô bê gbō lé ăvô ró tâ ĩsũ-ĩsũ ămăkă Ôvârí 'á rî sî, tălâ mă gă vólé trá dó tâ gólâkă ărĩlí rî, Ôvârí íyíkă zăă ămâ lē'á. Ítí rî, gólâ 'bă tâ ĩsũ ămăkă íyî tăsĩ rî trá â'dólé lédre-lédre ró, gō'dá ămâ ĩcúzó ngá ălô ró Yésũ Krístō

bê. Ôvârí pâ âmâ trá, tãlã gólã rĩ'á tãndí ró pĩpĩsílí mvêêmvê bê rĩ ĩ'dí.

6-7 Gõ'dá mã ã'dô bê trá ngá ãlô ró Yésũ Krístõ bê rĩ, gõ'dá 'dĩ rĩ Ôvârí fê ãmbã kpá trá âmâ drí, âmâ 'bãlé rĩlí kúmú ró Yésũ bê. Gõ'dá Ôvârí 'ê tã rĩ 'dĩ ĩtí 'dĩ rĩ, tãlã yí â'dâ ró bê âmâ drí kí, tã íyíkã âmâ drí rĩ lãvũ trá gãrã òjílã drí rĩ'á ãsũlã rĩ drĩ sĩ. Gõ'dá gólã 'ê tã rĩ 'dĩ 'bá yí trá âmâ drí ĩtí òdrã Yésũ Krístõ kã âmâ tãsĩ nõ sĩ.

8-9 Má átã ãnĩ drí âmã ándré rĩ mvã yí, Ôvârí pâ âmã ãnĩ bê nõ, tãlã Ôvârí rĩ gógó rĩ'á pĩpĩsílí mvêêmvê bê rĩ drí, gõ'dá òzõ nĩ òlê tã trá tã Yésũ Krístõ kã 'á rĩ, gólã drí ãnĩ pãzó, 'dĩ rĩ'á ngá fêfê gólã Ôvârí ngá lésĩ, tíkó âmã drí ãcázó 'ê'á ãsũlã kô rĩ ĩ'dí. Gõ'dá â'dó kpá kô kí'á nĩ rĩ, mã 'ê tã tãndí ãzã 'ĩ âmã drí rĩzó lómbé-lómbéwã 'êlê tã lã sĩ, ãcã kô âmã drí âmã lômbézó ngãtã âmã tã lôngózó tã lã sĩ.

10 ĩtí rĩ, Ôvârí 'bã âmã nĩ ngbãangbãno âmã drí â'dózó gólã rĩ mvã yí ró nõ, âmã 'bã'bã sĩ â'dólé ngá ãlô ró Yésũ Krístõ bê rĩ. Gõ'dá Ôvârí fê mbãrãkã kpá trá âmã drí tã gólĩyĩ tãndí tãndí yí drí tã lã ãsũlĩ trá âmã drí 'êlê rĩ yí 'êzó.

Tã âmã drí â'dózó ndrĩ òrĩ ãlô ró Yésũ Krístõ 'á rĩ

11 Gõ'dá nĩ â'dó kô òrĩ Yúdã yí kã 'ĩ. ãnĩ rĩ'á òrĩ gólĩyĩ òrĩ Yúdã yí kã drí rĩ'á zĩlã “ 'òrĩ 'dê 'bá ĩyĩ bãsã 'á kô rĩ 'bã yĩ” ' ró rĩ ĩ'dí. Gõ'dá ĩtí rĩ, sĩsĩ rĩ, nĩ â'dó kpá kô òrĩ gólĩyĩ Ôvârí drí njĩlí trá â'dólé íyíkã ró rĩ yí ĩ'dí. Gõ'dá 'dê'dê bãsã 'á 'dĩ íyíkã cé tã gólĩyĩ òjílã drí rĩ'á 'êlã ĩyĩ drí sĩ rĩ ĩ'dí.

12 Gõ'dá nĩ nĩ kpá tãndí ró kĩ, sísí rĩ, ãnĩ rĩ'á ãrõ ãkó Yésũ Krístõ bê, ãnĩ rĩ'á òjílã lídí 'ì, gõ'dá à'dó kpá kô òrĩ gólìyì Ôvârí drí njílí trá à'dólé íyíkâ ró rĩ yì ì'dí. Ítí rĩ, gõ'dá ãnĩ rĩ'á yù'dáwá tã-drĩ lèlè gólá Ôvârí drí 'bálé òrĩ Yúdã yì kâ bê rĩ 'á. Tã-drĩ lèlè 'dí 'bã òjílã Ôvârí kâ nĩ à'dólé ngá ãlô ró gólá bê. Gõ'dá ãnĩ rĩ trá lịfị 'bã'bã ãkó ngá tãndí ùsúlì Ôvârí drígá sị, gõ'dá nĩ nị gólá kpá kô.

13 Gõ'dá ngbãangbânõ rĩ, à'dó ìtí kô. Nĩ à'dó gõ'dá kô jējē ró Ôvârí rú sị. ãnĩ gõ'dá trá ngá ãlô ró Yésũ Krístõ bê. Ôvârí èsè gõ'dá ãnĩ trá ãnyì yì lăgátì, tãlã Yésũ Krístõ drã trá fê lậlậ-lậlậ drị ãnĩ tãsị.

14 Ítí rĩ, Yésũ Krístõ rĩ gógó nyãányã lâ âjì tã ã'dí kpá trá ãnĩ lãfálé òrĩ Yúdã yì kâ bê rĩ 'á, Ôvârí ndrê gõ'dá ãnĩ nyãányã ndrĩ 'dó òrĩ ãlô ró. Sísí rĩ, à'dó ìtí kô. Āgã ạngí à'dô trá òrĩ Yúdã yì kâ lãfálé lâ òrĩ ãzã 'bã yì ndrĩ ăngó 'á nõ 'bã yì bê rĩ 'á. Gõ'dá Yésũ Krístõ ùfũ ãgã rĩ 'dì trá ndrĩ vólé drãdrã gólakã fê lậlậ-lậlậ drị rĩ sị, tãlã ãgã ãnĩ lãfálé 'á òrĩ ãzì bê 'dĩ rĩ'á ậjũ-'bã-ãzì 'ì.

15 Òrĩ Yúdã yì kâ rĩ 'bã yì rĩ'á tã 'bã'bã, gõ'dá kpá lã'bí bê dũũ, gõ'dá Yésũ Krístõ ùfũ tã 'dì 'bã yì trá ndrĩ. Gõ'dá tã gólá Yésũ drí lèlè 'èlã rĩ, gólá lè òrĩ Yúdã yì kâ, gõ'dá kpá gólìyì à'dó 'bã kô òrĩ Yúdã yì kâ ró rĩ yì 'bálé kpãkã ãlô à'dólé íyì rú'bã ró. Ítí rĩ ngbãangbânõ rĩ, tã ã'dí bê ãmã lãfálé 'á.

16 Tãlã mã ãcã gõ'dá trá ndrĩ òjílã ãlô rĩ rú'bã lâ ró. Ítí rĩ, gólá lè kpá ãmã lógólé ndrĩ vólé

Ôvârí ngálâ â'dólé ôjílâ rú'bá âlô ró ôdrâ íyíkâ fê lâlî-lâlî drîî rî sî. Gõ'dá ôdrâ Yésũ Krístô kâ fê lâlî-lâlî drîî rî ndê ăwă ămâ lâfálé 'ásî rî trá ndrî.

¹⁷ Ítí rî, gõ'dá Yésũ Krístô âcâ bê rî, gólâ pē tā âtî-âtî tândí gólâ ôrî Yúdă yí kâ lâfálé lâ êdê-êdê kâ ôrî ăzí bê rî trá.

¹⁸ Tă pătîî ró, cé rî'á ôdrâ Yésũ Krístô kâ fê lâlî-lâlî drîî rî tāsî, î'dî ămâ âyézó âcálé ănyî Ôvârí rú 'dî. Líndrí Tândí Ôvârí rî gógó kâ rî nî ămâ pâlé tă 'dî 'êlé 'dî.

¹⁹ Ítí rî, gõ'dá ănî gólîyî tîbê â'dó 'bá kô ôrî Yúdă kâ ró rî, nî â'dó gõ'dá kô ôjílâ ăwă 'î. Gõ'dá ănî ndrî trá ôrî âlô Ôvârí kâ î'dî. Ănî gõ'dá kpá trá gólâ rî mvá yî î'dî.

²⁰⁻²¹ Gõ'dá ănî trá gólîyî bê ôzô lâré tândí jó ăngî Ôvârí kâ 'dîzô î'dî sî lâ rî kâtí. Lăré rî 'dî 'bá yî ú'dî 'bú lâ trá vô tândí 'á fîlí dî. 'Bú gólâ 'dîlî vô tândí 'á fî 'bá dî 'dî rî'á ôzô tă ăngũ 'bá gólîyî rî 'bá úlî Ôvârí kâ pélé lâjô'bá yî bê rî kâtí. Gõ'dá ănî ndrî ôrî Yúdă yí kâ bê íyíkâ î'dî ôzô lâré tândí sôlé 'bú 'á jó ăngî Ôvârí kâ 'dîzô drî lâ rî kâtí. Ítí rî, gõ'dá Yésũ Krístô íyíkâ î'dî lâré gólâ tă lâ drí lâzélé kôrô rî. Gõ'dá gólâ kpá î'dî jó rî 'dî 'bă 'bá â'dólé 'dũwă nyé lélé rî kâtí, gõ'dá kpá rî'á mbâlé âcálé jó ăngî Ôvârí rî înjî kâ ró 'á lâ rî.

²² Gõ'dá ănî trá ndrî 'dó ngá âlô ró Yésũ Krístô bê, gõ'dá ănî âlô-âlô trá ndrî 'dó jó Ôvârí drí rîzô rîlí 'á lâ Líndrí Tândí íyíkâ bê rî 'bá yî î'dî.

Tā gólâ lậậ-lậậ ró tã Yēsũ kâ tāsĩ rĩ

¹ Mâ Póōlō lậậ'bá Yēsũ Krístō kâ ró rĩ, ó'bã mâ gặặặ 'á tã gólâ má drĩ rĩzó rĩ'á tã âậậậ tặặặ Yēsũ rĩ tặặặ nô pặặặ ặặặ gólặặ ặ'đó 'bá kô ớớ Yứứặ yí kâ ró nồ drĩ rĩ tặặặ.

² Ỉặặ rĩ, tã pặặặ rồ, nặặ nặ trá kặ, Ôvặặ ặặặ lồồ gólâ tã pặ kặ ặặ drĩ 'đặ trá má drĩ ồồ ngá fặặ kặ. Ôvặặ 'bã mâ trá tã íyí kặ lậậ-lậậ ró rĩ nặ. Ỉặ rĩ, ồồ nặ ặặ rặ tã gólặ má drĩ ặặ wặặ nồ 'á nồ.

³ Gồ'đá gólâ ặ'đá tã lậậ-lậậ íyí kặ 'đặ kặ trá má drĩ, ỉ'đặ má ặặ tã lặ kặ trá ặặ drĩ wặặ nồ 'á nồ.

⁴ Ỉặ rĩ, ồồ nặ ặặ rặ tã gólặ má drĩ ặặ wặặ nồ 'á ặặ drĩ nồ trá rặ, 'đặ nặ ặ'đồ nặ'á lặ kặ, pặặ mặ nặ tã lậậ-lậậ 'đặ trá.

⁵ Gồ'đá ặặặ bặặ ngặặngặồ rặ, Ôvặặ ặ'đá đặ zặ tã lậậ-lậậ íyí kặ 'đặ ồồ ặặ 'bá yí drĩ kồ, gồ'đá gólâ ặ'đá íyí kặ trá lậậ'bá íyí nặặặ kặ rặ 'bá yí drĩ, gồ'đá kặ gólặ rặ 'bá tã âậậậ tặặặ íyí kặ ặặ rặ 'bá yí bặ. Gólâ ặ'đá trá gólặ drĩ Línđặ Tặặ íyí kặ sặ.

⁶ Gồ'đá tã Ôvặặ kặ lậậ-lậậ ró 'đặ rặ'á nồ, tã âậậậ tặặặ ồồ Yēsũ Krístō kâ tặặ nô 'bã lặ trá ặ'đồ lặ hặặ ớớ Yứứặ yí kâ, gồ'đá kặ gólặ ặ'đó 'bá kô ớớ Yứứặ yí kâ ró rặ yí drặ ồồ Ôvặặ kặ ứứồ. Gólặ gồ'đá trá ndrặ ớớ ặ 'í, gồ'đá gólặ ặ'đồ kặ tã gólâ ặồ-ặồ Ôvặặ drặ 'bặ trá 'ếồ ồồ pặ, tặ gólặ trá ngá ặồ 'í Yēsũ Krístō bặ rặ ứứ'á.

⁷ Gồ'đá Ôvặặ 'bã mâ trá rặ'á tã âậậậ tặặặ 'đặ pặ. 'Đặ trá ngá fặặ gólặ kặ má drặ rặ ỉ'đặ, gồ'đá gólâ ặặ fặặ ngặ rặ kặ trá má drặ rặ tã rặ 'đặ pặ ỉ'đặ sặ lặ đồồ.

⁸ Rĩ'á tã pãtĩĩ 'í, mã rĩ gógó â'dó 'bá íyíkâ òjílã áyábalá ró lãjó'bánĩ lãfálé sĩ nô, ónjĩ kpá trá tã tãndĩ Ôvârí kâ tĩ drí â'dízó â'dĩ tã lâ sĩ Yésũ Krístõ sĩ rĩ kâ nõ pélé òjílã gólĩyĩ â'dó 'bá kô òrĩ Yúdã kâ ró nõ 'bá yĩ drí.

⁹ Gõ'dá Ôvârí 'bã mã trá tã lãpĩ-lãpĩ rĩ 'dĩ pélé òjílã drí ndrĩ kĩ, yĩ ãâ'dô òjílã pã'á òrĩ 'ásĩ ndrĩ. Yĩ gólã ãngó nõ 'bã 'bá ngá gólĩyĩ 'á lâ rĩ 'bá yĩ bê ndrĩ nô, yĩ ìsũ tã rĩ gógó 'dĩ trá ìtĩ kó ìtõ võ 'ásĩ.

¹⁰ Ôvârí 'ê tã rĩ 'dĩ 'bá yĩ ìtĩ 'dĩ, tãlã gólã lã òjílã íyíkâ â'dó 'bá kãñĩsã ró rĩ 'bãlé tã â'dalé mãlãyíkã drí ndrĩ, gõ'dá lĩndrĩ gólĩyĩ ãngó nõ 'á nõ 'bá yĩ drí ndrĩ kĩ nĩ rĩ, yĩ rĩ'á tã nĩnĩ bê rõõ, gõ'dá kpá tã ìsũ íyíkâ òjílã íyíkâ gólĩyĩ tĩbê â'dô 'bá kãñĩsã íyíkâ ró rĩ tãsí rĩ, bê rĩ'á tãndĩ ró.

¹¹ Ôvârí 'ê tã 'dĩ 'bá yĩ trá, nyé òzõ yĩ drí tã lâ ìsũlĩ 'ê'á 'êlã drẽ ãkpãkã'dã yĩ 'bãá drẽ ãngó nõ kô rĩ tí. Ìtĩ rĩ, gólã 'bã Yésũ Krístõ trá ì'dĩ tã rĩ 'dĩ 'bá yĩ drí â'dózó gólã sĩ.

¹² Gõ'dá ãmã trá ngá ãlô ró Yésũ Krístõ bê, gõ'dá mã 'bã lĩfĩ gólã drĩ, tãlã tã rĩ 'dĩ sĩ rĩ, mã â'dô fĩ ãtũ'á cú ãsĩzó ãnyĩ Ôvârí rú tã ãtálé gólã drí ùrĩ ãkó.

¹³ Ìtĩ rĩ, mã rĩ'á Ôvârí rĩ ìjĩ'á òfẽ ró mbârãkã ãnĩ drí, ùrĩ òzõ kô ãnĩ 'êê lãṅõ gólã mã drí rĩ'á nĩlã ãnĩ tãsí nõ tãsí. Mã rĩ'á ãyĩkõ ró lãṅõ 'dĩ 'bá yĩ drí ãmã 'ê võ 'á ãnĩ tãsí, tãlã ãnĩ rĩ'á ngá lãṅĩ-lãṅĩ 'í Ôvârí drí.

Rãtãã Póólõ kã krístõ 'bá tãsí rĩ ndẽndẽ lâ

14-15 Ītí rí, má rĩ'á 'ã'î tĩ'á vũdrĩ rĩzó rãtãã 'èlé Ôvãrí ãmã átã drí ùrú 'álã tĩbê òrĩ ndrĩ ùrú 'álã, gô'dá kpá ãngó nõ drĩ rĩ 'bã 'bã rĩlí lédrê-lédrê ró nõ.

16 Gô'dá má rĩ gólã rĩ ìjílí tã nĩnĩ gólãkã lãvũ 'bã kôrô lõvô bê, gô'dá kpá mbârãkã bê, gô'dá ndê 'bã kpá kô nõ tãsí, gólã ò'bã ró Líndrí Tãndí íyíkã bê mbârãkã fêlé ãní drí, â'dô-â'dô ãníkã ã'dô ró bê òzô Yésũ Krístô kãtí.

17-18 Ītí rí, gô'dá nĩ fê ãní nyãnyã ndrĩ 'dó Yésũ Krístô drí tã ìsũ ãníkã bê. Nĩ â'dô ícã'á tã 'dí 'èlé, òzô nĩ òrĩ trá ìfĩ 'bã'bã bê cé gólã drĩ rĩ 'dĩ. Gô'dá nĩ 'bã tã ndrĩ ãní drí 'è'á 'èlã rĩ 'bã yí â'dólé, òzô nĩ lè Ôvãrí trá rôô rĩ tí, gô'dá kpá òzô nĩ lè òjílã ãzí trá rôô rĩ tí. Má rĩ rãtãã 'èlé Ôvãrí drí, tãlã gólã ìicĩ ró ãní ìfĩ bê 'dũwã òjílã íyíkã ró rĩ 'bã yí bê, nĩ nĩ ró bê kí, Yésũ Krístô lè ãní trá rôô lãvũlĩ gãrã.

19 Òjílã ãzãkã ícã kô ãmbã lõvô Ôvãrí kã ãní drí rĩ kã nĩlĩ, gô'dá ícã kpá kô ì'bĩlã. Gô'dá má 'è rãtãã Ôvãrí drí, nĩ ùsú ró lõvô rĩ 'dí bê ãní pĩpĩsílĩ 'á, gô'dá nĩ â'dô ró bê òzô Ôvãrí kãtí â'dô-â'dô ãníkã rĩ 'á.

20 Gô'dá òzô Ôvãrí òfê mbârãkã íyíkã trá ãmã drí rĩ, â'dô ícã'á ãmã drí gôzó tã 'èlé gãrã gólã ãmã drí ìsũlĩ 'è'á 'èlã rĩ drĩ sí, gô'dá kpá gãrã gólã ãmã drí ìjílí Ôvãrí drí ãmã pãlé 'èlã rĩ drĩ sí.

21 Ītí rí, nĩ 'dê ãmã ndrĩ tĩbê â'dó 'bã kãníšã Ôvãrí kã ró rĩ 'bã yí, ùlũyĩ Ôvãrí zãã gbãdú ãdũkũ ãkó, tãlã Yésũ Krístô rĩ tãsí.

4

Tā krístō 'bá drí â'dózó, nyé ōzō rú ìcùmâ rú'bá kâ rí kâtí rí

¹ Tā gólâ âmâ 'bāzó gǎnimǎ 'á nǒ rĩ'á tǎlâ tǎ má drí â'dózó lǎj'ó'bá Yēsũ kâ ró rí tǎsĩ. Gõ'dá ĩtí rí, má lě tǎ āzâ 'bǎlé ānĩ drí, Nĩ ndrê drē, Ôvǎrĩ nĩ ānĩ trá â'dólé ōjĩlǎ gólĩyĩ iyĩ nyāányā kǎ rí 'bá yĩ ró. ĩtí rí, gõ'dá tǎ 'ě'ě ānĩkǎ rí 'bá yĩ ōrĩ zǎā â'dálâ kĩ, ānĩ ōjĩlǎ gólâkǎ rí 'bá yĩ ĩ'dĩ.

² Nĩ lôgō ānĩ vũdrĩ 'álâ ró. Gõ'dá nĩ 'ê tǎ tǎndĩ ĩ'dĩ ōjĩlǎ āzĩ drí, nĩ â'dô mǎnĩsĩ ró pĩpĩsĩlĩ âtũ-âtũ bê tǎ 'ásĩ ndrĩ. Nĩ lě ānĩ āzĩ-āzĩ yĩ lělé, nĩ ngô tǎ gólĩyĩ rú kô.

³ ĩtí rí, gõ'dá nĩ â'dô bê trá ngá ǎlô ró Lĩndrĩ Tǎndĩ Ôvǎrĩ kǎ bê 'dĩ rí, 'dǒvó nĩ ùjũ dódó ānĩ drí rĩlĩ zǎā ĩtí tǎ tǎndĩ sĩ āzĩ-āzĩ bê.

⁴ Nĩ ndrê drē, âmâ trá gǎrá rú'bá kâ rú ìcú 'bá ngĩngĩ rú'bá ǎlô rú, gõ'dá Lĩndrĩ Tǎndĩ drí ìcúzó lâ 'dó nĩ rú'bá ǎlô 'dĩ rú rí yĩ ĩ'dĩ. Gõ'dá ónjĩ âmâ trá ndrĩ 'dó nĩ â'dólé lĩfĩ 'bǎ'bǎ bê ndrĩ 'dó ngá ǎlô vó.

⁵ Âmâ gõ'dá trá ndrĩ 'dó cé kúmú ǎlô bê. Gõ'dá Ôvǎrĩ pǎ âmâ trá ndrĩ lǎtĩ ǎlô-ǎlô 'dĩ 'ásĩ, gõ'dá ó'ê bǎbǎtĩzĩ trá âmâ drí ndrĩ tǎ ǎlô-ǎlô 'dĩ tǎsĩ.

⁶ ĩtí rí, mǎ rí gõ'dá kpá trá Ôvǎrĩ ǎlô-ǎlô 'dĩ ìnjĩlĩ ĩ'dĩ, gõ'dá Ôvǎrĩ rí gógó 'dĩ kpá trá ĩ'dĩ ōjĩlǎ átá 'ĩ ndrĩ. Gólâ ĩ'dĩ ngá ndrĩ drĩlĩ, gõ'dá gólâ rí kpá nĩ ōjĩlǎ ndrĩ 'bǎlé tǎ gólâ yĩ drí lělé 'ělé rí yĩ 'ělé. Gólâ bê vō 'ásĩ ndrĩ.

⁷ Nĩ ndrê drē, Yēsũ Krístō fě lôsĩ trá âmâ drí 'ělé ndrĩ 'dó ngĩngĩ. ĩtí rí, gõ'dá lôsĩ rí 'dĩ trá nyé

ōzō ngá fēfē ngátá òrē kátí àãfē trá, ěró àmbá gólá òrē bē yí 'á dūù rí 'ásí.

⁸ Tālâ ĩ'dî 'dĩ, ìgĩzó lâ búkũ Ôvârí kâ 'á kī,
 “Kâyî gólá drí ngázó gólé ùrú 'álâ rí,
 gólá trô tâ íyî ãjú-'bá-ãzí yí ró rí dríḡá sī,
 gō'dá ùrú gólíyî trá.
 Gō'dá gólá drí ngá fēfē fēzó òjílâ íyíkâ rí 'bá yí drí.”

Lôngó 68.18

⁹⁻¹⁰ Ītí rí, gō'dá úlí 'dĩ 'bá yí íḡĩ trá Yésũ Krístõ rí tāsī, gō'dá ífí lâ kī nī rí, drē ãkpākã'dã gólá drí ngá ãkó gólé ùrú 'álâ rí, gólá ânī trá sísí ãngó nō 'á nōngá ùrú lésī. Sísí rí, gólá ânī trá ãngó nō 'á, gō'dá ngbããngbãno rí, gólá ngá trá nĩ'á gólé ùrú 'álâ. Tālâ ĩ'dî 'dĩ, Yésũ drí â'dózó vō 'ásí ndrī rí.
¹¹ Gō'dá Yésũ Krístõ fē ngá fēfē trá òjílâ íyíkâ drí ndrī ãlô-ãlô. Gólá nĩ òjílâ ũrũkâ 'bá yí trá â'dólé lãjõ'bá ró, ũrũkâ 'bá yí ìyíkâ â'dólé tâ âti-âti tãndí pē 'bá ró, ũrũkâ 'bá yí ìyíkâ òjílâ Ôvârí kâ vó lâ ndrē 'bá ró, gō'dá ãzâ 'bá yí ìyíkâ lĩfĩ ìmbá 'bá ró.

¹² Yésũ Krístõ fē ngá fēfē 'dĩ 'bá yí trá òjílâ Ôvârí kâ drí, tãlâ õ'bã ró gólíyî bē kãñisã Ôvârí kâ pãlé mbãlé â'dólé mbârãkã bē.

¹³ Ītí rí, gō'dá lôsī rí 'dĩ 'bá yí â'dô rú 'ě'á ĩtí bũúũ ãmâ drí ndrī âcázó â'dólé òrĩ ãlô ró lãfĩ gólá ãmâ drí â'dózó 'dó lĩfĩ 'bã'bã bē Ôvârí vó rí 'á, gō'dá tâ gólá ãmâ drí Ôvârí rí mvá Yésũ Krístõ rí nĩzó trá rí 'á. Ītí rí, gō'dá ãmâ drí â'dózó ndrī òjílâ gólíyî mbã 'bá trá ąngĩ tâ nĩnĩ bē rí 'bá yí kátí, gō'dá kpá nyé òzō ãmâ pã 'bá Yésũ Krístõ kátí.

14 Ítí rí, gō'dá mã â'dó kô zãã òzō 'dīyímvá kátí, tíbê rí 'bá tã lélé tã ndrī gólīyí òjílã drí rí'á átálá gólīyí drí òzō tã pătĩ kátí rí 'á. Ítí rí, gō'dá mã lée tã kô ònjō lĩfĩ lǒmbâ kâ òjílã gólīyí rí 'bá rí'á ãnî ádólé tã ìmbâ-ìmbâ ányâ Ôvârí rí tāsī mvá lâ Yésū Krístō bê rí kâ 'á.

15 Mã pē bê-rí tã pătĩ gólá Ôvârí rí tāsī rí ĩ'dí lǒvō sī òjílã drí. Òzō mã òrî trá rí'á 'èlâ ĩtí rí, ãmâ drí â'dózó Yésū Krístō gólá â'dó 'bá drĩ-'bá ãmákâ ró rí kátí rōô.

16 Gō'dá Yésū Krístō tíbê â'dó 'bá nĩ drĩ-'bá ãmákâ ró rí, rí nĩ rí'á tã lē 'bá ndrī tíbê â'dó 'bá lúkùmâ ìyí rúbâ kâ ró rí 'bá yí vó lâ ĩyí ndrélé, lúkùmâ rúbâ kâ 'dĩ 'bá yí ìcú rú ĩyí trá rúbâ rú â'dolé ndrī òzō ngá ãlô kátí. Ítí rí, gō'dá lúkùmâ rúbâ kâ 'dĩ 'bá yí ìcú rú ĩyí trá ndrī ãlô-ãlô ãzĩ-ãzĩ rú, gō'dá lúkùmâ 'dĩ 'bá yí rí ĩyí trá rí'á lósĩ ĩyí nyãányâ kâ 'èlé, ã'dô ró bê rúbâ 'bãlé mbãlé, gō'dá kpá 'bãlâ â'dolé fãfã bê. 'Dĩ rí â'dô-â'dô lâ ĩ'dí krístō 'bá drí â'dózó lǒvō bê rĩzó ĩyí ãzĩ-ãzĩ yí lélé rōô 'dĩ.

Tã òjílã gólīyí ìcúlĩ trá ãlô Yésū Krístō bê rí òrĩ ró ĩyí látĩ ó'dí 'á rí

17-18 Gō'dá mã cú drĩ-ácê Kúmú Yésū kâ rí bê, ĩ'dí má drí tã átázó ãnî drí kĩzó nĩ rí, nĩ âyê tã 'è'è ãkú ãníkâ rí 'bá yí rí. Gō'dá nĩ rí kô rĩlĩ zãã òzō òjílã gólīyí Ôvârí rí nĩ 'bá kô rí 'bá yí kátí. Òjílã rí 'dĩ 'bá yí tã ìsũ ãkó. Gólīyí nĩ tã kô, tãlã gólīyí gâ volé dó tã Ôvârí kâ ârĩlĩ rí drí. Ítí rí, gō'dá Ôvârí ìcá kô gólīyí pãlé. Gólīyí pĩpĩsílĩ rí'á ònjĩ ró, gō'dá gólīyí kpá rí'á ârĩmâkô 'bá 'í.

19 Gõ'dá ãnyĩ 'é gólĩyĩ kó kô tâ õnjĩ-õnjĩ gólĩyĩ drí rĩ'á 'êlâ rĩ 'bá yĩ 'ásĩ ndrĩ, gõ'dá gólĩyĩ fẽ iyĩ nyáanyâ trá, nyé rĩ'á tâ õnjĩ-õnjĩ 'ê bê ì'dĩ. Ítí rĩ, gólĩyĩ lě zãã rĩ'á tâ õnjĩ-õnjĩ tĩ 'êlé cé tĩtĩ ndrĩ.

20-21 Gõ'dá tâ gólĩyĩ Yésũ Krístõ drí ìmbálé ãnĩ drí rĩ â'dó kô 'dĩ 'bá yĩ ì'dĩ. Má nĩ trá kĩ, ímbâ ãnĩ trá tâ pãtĩ rĩ 'bá yĩ sĩ.

22-23 'Dõvó nĩ âyê rĩrĩ gólâ sĩsĩ ãnĩ drí rĩzõ rĩlĩ nã. Gõ'dá rĩrĩ gólâ ãnĩ drí rĩzõ rĩlĩ sĩsĩ nã rĩ ìzã ãnĩ trá, tãlã tâ gólĩyĩ õnjĩ-õnjĩ ãnĩ drí rĩ'á 'êlâ rĩ 'bá yĩ âdô ãnĩ trá. 'Dĩ rĩ gõ'dá trá nyé õzõ õjĩlã drí ítá ôwê 'bá trá cãkãlãwõ, vũlĩ trá ísá drĩ 'álã rĩ âtrõrẽ kpá ó'dí sölé dró ítá ó'dí gólâ ngbángbã ìndĩkũ ãkó ódrí fêlé trá gólâ drí rĩ drĩ rĩ kátí. Nĩ sô cé ítá ó'dí 'dĩ 'bá yĩ.

24 Ítí rĩ, gõ'dá ímbâ trá ãnĩ drí kĩ, nĩ ãã'dô gõ'dá trá õjĩlã ó'dí â'dô-â'dô gólĩyĩkã drí â'dolé nyé õzõ Ôvãrí kã tí rĩ yĩ ì'dĩ, gõ'dá â'dô-â'dô gólĩyĩkã drí â'dolé ãtú vósĩ cé tâ tãndĩ 'bá ró rĩ 'bá yĩ ì'dĩ.

25 Ítí rĩ, gõ'dá nĩ âdô õnjõ kô, nĩ rĩ zãã ãtú vósĩ cé tâ pãtĩ â'dó 'bá mbĩ rĩ 'bá yĩ âtálé ì'dĩ tâ lě 'bá ãzĩ drí. Tãlã ãmã ndrĩ 'dó Krístõ kã ì'dĩ, nyé õzõ rúbã drí â'dórẽ drĩ kã rĩ kátí.

26 Õzõ gõ'dá nĩ õngã trá õmbã ró ãnĩ ãzĩ-ãzĩ yĩ bê rĩ, nĩ 'bã õmbã 'dĩ kô ãtú drí fĩzõ drĩ lã ãnĩ 'á, tãlã õzõ kô ãnĩ 'bãã tâ õnjĩ 'êlé. Gõ'dá nĩ ndê õmbã rĩ gógó 'dĩ ãnĩ lãfálé 'ásĩ drẽ ãkpãkã'dã ãtú fĩ kô ró.

27 Õzõ gõ'dá nĩ õrĩ trá õmbã 'dĩ bê ãnĩ pĩpĩsĩlĩ 'á bũũ ãtú drí fĩzõ rĩ, 'dĩ nĩ fẽ ãnĩ trá â'dolé mbãrãkã Sãtãnã kã zêlé.

28 Ōzō nī ā'dô ũgú 'í rí, nī âyê ũgū 'dī volé, gō'dá nī 'é lôsī mbârâkâ sī, ā'dô ró bê ānī drí ānī tī nyāzô, gō'dá nī pâ ró kpá ngá ākó lé 'bá āzâ 'bá yī bê ngá gólīyī ānī drí ũsúlí trá 'dī 'bá yī sī.

29 Nī âtâ úlī ōnjī-ōnjī kô ānī āzī-āzī yī drí. Gō'dá nī rí zāā rī'á úlī gólīyī tândí rí 'bá yī âtálé ĩ'dī ānī lāfálé 'ásī, úlī ōjílā āzī pā 'bá bê rí. Úlī tândí ānī drí rī'á âtálā 'dī ā'dô ró bê ōzō ōrē kâtí ānī ngá lésī ōjílā āzī drí.

30 Gō'dá nī 'bā Líndrí Tândí Ôvârí kâ ānī 'á 'dī kô â'dolé ĩzā ró úlī ōnjī-ōnjī âtâ-âtâ sī ōjílā āzī drí. Ôvârí fē Líndrí Tândí íyíkâ trá ānī drí, āā'dá ró bê tā kī, ānī ōjílā íyíkâ ĩ'dī. Gō'dá nī â'dô bê trá cú Líndrí Tândí Ôvârí kâ bê ānī 'á 'dī rí, nī â'dô nī'á lâ kī, Líndrí Tândí rí 'dī â'dô ānī vó ndrē'á tândí ró būúũ cālē kâyī gólā Ôvârí drí 'bālē 'ezó ānī pālē zāā rí tú.

31 Gō'dá nī gā tā tā ōnjī âyê-âyê kâ dó kô, nī âyê pīpīsílí 'bā'bā ōjílā āzī rú rí 'bá yī, nī âyê lāwā-lāwā ōjílā āzī bê rí 'bá yī, gō'dá nī âyê kpá lā'dá tā ngōngō bê.

32 Gō'dá tā rí 'dī 'bá yī vō lâ 'á rí, nī â'dô tândí ró ōjílā āzī bê, gō'dá kpá gólīyī pālē. Nī âyê ōjílā āzī tā ōnjī gólīyíkâ 'ásī, ōzō Ôvârí drí ānī âyéré tā ōnjī ānīkâ 'ásī Yésū Krístō sī rí tí.

5

Tā gólā tā tândí drí 'bāzô ngū tā ōnjí rú sī ōzō ngá ĩ'í drí 'bālē ngū ĩnīrīkúwá rú sī rí tí rí

1 Òzō 'dīyímvá drí â'dórē nyé átá lâ yí kâtí rî, 'dōvó nī â'dô kpá nyé òzō ânî átá Ôvârí drí â'dórē tí.

2 Gõ'dá nī â'dô cú ânî âzì-âzì yí lôvó bê, tâlâ Yésũ Kristô 'bã âmâ lôvó trá rōô ì'dì gólâ drí ânîzô drâlê âmâ tāsī nô. Tã rî 'dī 'êrê 'á rî, gólâ fê íyí nyãányã trá ngá fêfê ró Ôvârí drí âmâ tāsī, gõ'dá tã rî 'dī 'bã Ôvârí trá â'dólê äyĩkô ró tákányĩ.

3-4 Ítí rî, gõ'dá nī â'dô bê trá òjílã Ôvârí kã ì'dì rî, 'dōvó nī 'ê ävê kô. Nī 'bã p̄p̄s̄l̄l̄ ngá òjílã âzì kã tāsī kô, gõ'dá nī â'dô kô âđì lôvó bê rōô. Nī âtã ùl̄ âzã-âzã ânî lâfálê 'ásī ngátã lõtĩ ònjĩ-ònjĩ tĩlĩ ânî lâfálê 'ásī kô. Gõ'dá tã 'ê'ê âníkã ââ'dô nyé òzō tã 'ê'ê òjílã Ôvârí kã rî 'bá yí kâtí. Nī rî ìtũ vósĩ cé zãã rĩ'á äwô-ìtĩ 'êlê ì'dì Ôvârí drí.

5 Ítí rî, gõ'dá nī nĩ tãndí ró kĩ, òjílã gólĩyĩ ävê 'bã ró ngátã gólĩyĩ 'dó-mã-drí 'bã ró 'dĩ 'bã yĩ, vō gólĩyĩ drí ùrũ 'álã yũ'dãwã. Gõ'dá òjílã gólĩyĩ rĩ 'bã tã ìtĩ 'dĩ 'bã yĩ 'êlê ì'dì 'dĩ 'bã yĩ, rî ìyĩ 'dĩ rĩ'á rũ ì'bũl̄l̄ ôvârí lídí drí.

6-7 Nī 'bã l̄f̄l̄ ící 'bã gólĩyĩ ònjõ 'bã ró 'dĩ 'bã yĩ äâdô ânî kô, tâlã Ôvârí â'dô 'ê'á 'bãlê äwã ró òjílã gólĩyĩ ìtĩ 'dĩ 'bã yí bê, gõ'dá nī â'dô kpá kô gólĩyĩ rũ-lê-âzì yí ró.

8 Sísí rî, nī rî trá rĩlĩ ìn̄r̄íkúwã 'á, gõ'dá ânî p̄p̄s̄l̄l̄ trá ävō ró. Gõ'dá ngbãângbãñō rî, ânî trá Ôvârí kã ì'dì, ânî gõ'dá trá ngá ì'ĩ 'á, ânî p̄p̄s̄l̄l̄ gõ'dá trá lédrê-lédrê ró. Nī rî gõ'dá ìtĩ.

9 Gõ'dá ânî p̄p̄s̄l̄l̄ â'dô bê trá ngá ì'ĩ ró dũũ 'dĩ rî, 'dōvó nī 'ê gõ'dá cé zãã tã gólĩyĩ tãndí ró gõ'dá p̄t̄t̄l̄l̄ ró rî yí ì'dì.

10 Gõ'dá nĩ ùjũ kpá tã gólĩyĩ Yésũ rĩ 'bã 'bá à'dólé àyĩkò ró rĩ 'bá yĩ 'èlé ì'dĩ

11-12 Ítí rĩ, gõ'dá òjílã àzã 'bá yĩ òtírí ìyĩkã rĩ tã ònjĩ-ònjĩ 'èlé rĩ, nĩ fĩ kò gólĩyĩ bẽ tã ònjĩ-ònjĩ 'dĩ 'bá yĩ 'èlé. Gólĩyĩ rĩ tã ònjĩ-ònjĩ 'dĩ 'bá yĩ 'èlé 'dĩ rĩ, tãlã gólĩyĩ pìpìsílí ìnìrìkúwá ró rĩ drí. Gõ'dá tã rĩ 'dĩ vò lá 'á rĩ, nĩ 'bã tã 'è'è àníkã àà'dá gólĩyĩ drí kĩ, tã 'è'è gólĩyĩkã 'dĩ 'bá yĩ rĩ'á ònjĩ ró. À'dó kpá kò àní drí rìzò tã ngòlé gólĩyĩ rú òjílã àzã 'bá yĩ bẽ tã ònjĩ gólĩyĩkã rĩ'á 'èlã 'dĩ 'bá yĩ tãsí.

13-14 Ngá ì'ĩ rĩ òjílã 'bálé vò ndrèlé ngbángbá. Gõ'dá ìtí rĩ, tã 'è'è tãndí àníkã rĩ 'bá yĩ rĩ'á òzò vò ì'ĩ kátí, tã à'dalé òjílã 'dĩ 'bá yĩ drí kĩ, tã 'è'è gólĩyĩkã rĩ'á ònjĩ ró. Ítí rĩ, ùnjĩ kò òjílã àzã 'bá yĩ à'dò ìyĩ jã'á, gõ'dá kpá à'dólé 'dìyímvá ngá ì'ĩ kã ró tã 'è'è tãndí àníkã 'dĩ sí. 'Dĩ rĩ drí à'dózó nyé òzò lóngó tã àtá 'bá kĩ'á nĩ rĩ, “Nĩ n̄jì l̄ifì yã àní à'dú kò 'bá n̄, n̄ ngá òdrã 'ásí. Yésũ à'dò ngá ì'ĩ'á àní dr̄j̄” rĩ kátí.

15 Ítí rĩ, nĩ rĩ gõ'dá kò òzò òjílã gólĩyĩ tã n̄ 'bá kò rĩ 'bá yĩ kátí. Nĩ rĩ òzò tã n̄ 'bá kátí, gõ'dá r̄r̄ l̄at̄i m̄b̄i r̄i 'ásí r̄i ì'dĩ.

16 Nĩ ùjũ k̄aȳi vósí cé zãã r̄i'á tã tãndí r̄i 'bá yĩ 'èlé ì'dĩ, tãlã n̄ò gõ'dá trá k̄aȳi gólĩyĩ òjílã dũ drí rìzò r̄i'á tã ònjĩ-ònjĩ r̄i 'bá yĩ 'èlé r̄i 'bá yĩ ì'dĩ.

17 Nĩ à'dò kò tã n̄ àkò lé 'bá ró, gõ'dá nĩ rĩ zãã r̄i'á tã gólĩyĩ Ôv̄arí drí l̄élé àní drí 'èlé r̄i 'bá yĩ l̄ònd̄alé ì'dĩ 'èlé.

18 Nĩ 'bã àní kò à'dólé òdrã l̄òvó 'bá ró r̄ò, òdrã gólã t̄ib̄é cé 'è 'bá àní ìz̄alé ì'dĩ r̄i. 'Dĩ vò lá 'á r̄i, n̄ 'bã Líndrì Tãndí Ôv̄arí kã r̄i ì'dĩ 'bã 'd̄il̄i àní 'á.

19 Gõ'dá nĩ rĩ úlĩ Ôvârí kâ ìgílĩ rĩ 'bá yĩ âtálé ì'dĩ ànĩ àzĩ-àzĩ yĩ drí, lóngó Ôvârí rĩ lùyì kâ rĩ 'bá yĩ bē.

20 Gõ'dá ãtú vósĩ cé, nĩ rĩ zãã ãwô-ĩtĩ 'èlé ì'dĩ Ôvârí drí tã ndrĩ â'dó 'bá bē rĩ 'bá yĩ tãsí. Mã â'dô tã rĩ 'dĩ 'bá yĩ 'è'á ndrĩ 'dó Yēsũ Krístõ sí.

Tã òkó yĩ tãsí ìyĩ ágó yĩ bē rĩ

21-23 ãnĩ ágó yĩ gõ'dá kpá òkó yĩ bē, nĩ àrĩ ànĩ ànĩ vó 'ásĩ, tãlã 'dĩ rĩ nĩ ìnjĩ Yēsũ Krístõ trá. Gõ'dá ànĩ òkó yĩ, nĩ ìnjĩ ànĩ ágó yĩ, òzõ ànĩ drí Yēsũ Krístõ rĩ ìnjĩrĩ tí, tãlã ágó rĩ'á òkó lâ drĩlĩ, nyé òzõ Yēsũ Krístõ drí â'dórē kãńĩsã drĩlĩ rĩ kãtĩ. Yēsũ Krístõ rĩ nĩ kãńĩsã pãlé òzõ ìyĩ rú'bá kãtĩ.

24 Nyé òzõ kãńĩsã drí rĩrĩ Yēsũ Krístõ rĩ ìnjĩlĩ rĩ kãtĩ, 'dövó ànĩ òkó yĩ nĩ ìnjĩ ànĩ ágó yĩ kpá ìtĩ.

25-26 Gõ'dá ànĩ ágó yĩ, nĩ lē ànĩ òkó yĩ kpá, té òzõ Yēsũ Krístõ drí kãńĩsã ìyĩkã lērē kãtĩ. Kãńĩsã Yēsũ kâ 'dĩ òjĩlã gólãkã rĩ 'bá yĩ ì'dĩ. Yēsũ Krístõ drã fē lãlĩ-lãlĩ drĩlĩ ãmã tãsí, tãlã yĩ fē ró ãmã ngã fēfē ró Ôvârí drí, ó'è ãmã trá â'dólé ngbãngbã tã ònjĩ ãkó, bãbãtízĩ sí, gõ'dá kpá tã lófõ-lófõ kí'á nĩ rĩ mã lē tã trá tã Yēsũ kâ 'á rĩ sí.

27 Òdrã Yēsũ kâ rĩ 'è ãmã trá â'dólé ngbãngbã tã ònjĩ ãkó, tãlã yĩ drí ãmã trözó òkó ó'dĩ gólã sũsũ ró tã ònjĩ ãkó rĩ kãtĩ.

28 Gõ'dá 'dĩ lõvõ lãrãkõ tĩbē ágó yĩ drí 'èzõ ìyĩ òkó yĩ lēlé ì'dĩ sí lâ rĩ ì'dĩ 'dĩ. Ágó òlē ìyĩ òkó kpá nyé òzõ ìyĩ nyãányã kãtĩ.

29-30 Tãlã òjĩlã ãzã yũ'dãwã ìyĩ rú'bá nyãányã gã 'bá dó rĩ, gólã rĩ ngã nyãnyã fēlé ìyĩ rú'bá drí, gõ'dá kpá vó lâ ndrēlé dódó. 'Dĩ lãtĩ gólã Yēsũ

Krístō drí rīzō íyî rú'bạ tībê â'dó 'bá kạnısã ró nō vó lâ ndrêlé rî ĩ'dĩ.

Gõ'dá ĩtí rî, ãmâ ndrĩ 'dó ûnjúkũ rú'bạ 'dĩ kâ 'ĩ.

³¹ Úlĩ Ôvârí kâ âtâ trá kĩ,

“Ágó yî òkó lâ bê âyê ãyî átá yî ãyî ândré yí bê, gõ'dá rû âmúzó ãyî âcálé òjílã ãlô ró.”

Tã Ómvó Ngá 2.24

³² Úlĩ 'dĩ 'bá yî ífí lâ yî rĩ'á lậậ-lậậ ró. Gõ'dá tã ĩsũ ámakâ 'á rî, úlĩ 'dĩ 'bá yî tã ífí lâ kĩ nõtí, Yésũ Krístō yí kạnısã bê âmũ rû trá ãlô òzō rú'bạ ãlô kâtí.

³³ Gõ'dá úlĩ rî 'dĩ ífí lâ kĩ, kpá ágó yî ndrĩ òlê ãyî òkó yî òzō gólĩyî drí ãyî rú'bạ nyãányâ lěrê kâtí, gõ'dá òkó ndrĩ ĩnĩ ãyî ãyî ágó yí.

6

Tã 'dĩyĩmvá tãĩ átá lâ yí bê, gõ'dá kpá ândrê yí bê rî

¹ 'Dĩyĩmvá, nĩ ĩnĩ ãnĩ ândré yí átá yí bê, tãlã ãnĩ rĩ'á 'dĩyĩmvá Ôvârí kâ ĩ'dĩ, 'dĩ tã gólã ícá 'bá ãnĩ drí 'êlé rî ĩ'dĩ,

²⁻³ tãlã Ôvârí âtâ trá kĩ, “Nĩ ĩnĩ ãnĩ átá yí ãnĩ ândré yí bê, tãlã Ôvârí òfê ró òrê bê ãnĩ drí, ndrô ãnĩkã rīzō ĩnyákú drĩ nōngá rî ã'dô ró bê dũũ.” Gõ'dá tã 'bã'bã Ôvârí kâ 'dĩ kpá rĩ'á tã 'bã'bã òrê kâ bê yí 'á 'ê'á âfêlã.

⁴ Gõ'dá ândrê yí átá yí bê, nĩ 'ê tã ònjí tībê 'ê 'bá ãnĩ mvá yí 'bãlé â'dólé âwạ ró rî kô gólĩyî drí, gõ'dá nĩ ĩmbâ bê-rî gólĩyî ĩ'dĩ, nyé òzō Yésũ Krístō drí ãnĩ ĩmbárê tí.

Tā lōsī 'ē 'bá yí kâ lípì lâ yí bê

⁵ Ānī lōsī 'ē 'bá yí, nī ìnjī ānī lípì yí āngó drí 'á nōngá nō 'bá yí pìpìsílí ālō sī kpá, nyé òzō ānī drí ānī lípì Krístō rí ìnjírí tí.

⁶⁻⁷ Gō'dá nī ì'bī òjílā gólíyí rí 'bá lōsī 'ēlé tándí ró, cé òzō lípì lâ yí ā'dò trá gólíyí bê rí volé lâ yí kô. Tā 'dí vò lâ 'á rí, nī 'ē lōsī fāfā sī gbō lé ānī lípì yí ā'dò yù'dawá ānī bê rí. Nī 'ē lōsī fāfā sī, tálā ānī lōsī 'ē 'bá Yésū Krístō kâ ì'dí, gō'dá nī rí rú ì'būlì 'dī Yésū drí, â'dó kô òjílā mvá drí.

⁸ Nī ârì úlì nō tándí ró, Ôvârí â'dò òrē fē'á òjílā gólā tā 'ē 'bá mbì rí drí ngátá gólā lípì lōsī 'ē 'bá kâ ngátá lōsī 'ē 'bá 'ì yā rí.

⁹ Ānī lípì lōsī 'ē 'bá yí kâ, nī â'dò tándí ró lōsī 'ē 'bá ānīkâ yí bê. Nī tō ùrì kô gólíyí 'á lāngō fēfē gólíyí drí rí sī. Nī nī tándí ró kī, ānī lípì bê ùrú 'álā 'dó gólíyí bê tíbê rí 'bá tā 'ēlé òjílā drí ndrī 'dó ālō rí.

Tā tā trōtrō krístō 'bá kâ àjú 'būrì 'á Sātánā bê rí tāsī

¹⁰ Nī ndrē drē, tā àdūkū ró ānī drí ndrī rí, nī 'bā fāfā ānīkâ āānī Ôvârí ngá lésī.

¹¹⁻¹² Nī sō ítá àjú 'būzò rí 'bá yí ì'dí rīzò njāā gō'dá ngá ndrī àjú 'bū kâ gólíyí Ôvârí drí fēlé nī ānī drí ānī lôkízó tā ìsū ònjì-ònjì Sātánā kâ 'ézó ānī ìzálé rí drìgá sī rí bê. Ānī ìfì òmbā ānī rú, tálā mā rí àjú 'būlì nō kô òjílā mvá yí bê, gō'dá mā rí bê-rì àjú 'būlì líndrì ònjì yí bê, gólíyí tíbê kúmú ìyíkâ yí bê â'dó 'bá cú mbârākā bê āngó tā ònjì kâ nō drìlì rí, gō'dá kpá rí 'bá kúmú gólíyí

'bǎdrī nō 'bá yí kâ nō drīlī rī. Nī ndrē ānī vō dódó gólīyī drīgá sī.

13 Gō'dá â'dô bê trá ítí rī, Ôvârí â'dô ānī vó lôkí'á nī ngá íyíkâ rī 'bá yí sī, nī trō ngá ǎjú 'bū kâ 'dī 'bá yí ndrī ǎjú 'būzó ĩ'dī sī lâ, tâlá nī âdrē ró bê ngírī-ngírī ǎjú 'būlī líndrí ōnjī-ōnjī 'dī 'bá yí bê, gólīyī ōzó kô ānī pēē.

14 Gō'dá nī nī tǎ pǎtī Ōvârí rī tāsī rī, gō'dá nī ômbê ró gágá ānī pīpīsílí 'á ōzō gásī ipitīkū kâ ômbéré gágá rī kâtí. Gō'dá nī â'dô ōjílā mbī ró, 'dī rī â'dô ānī pīpīsílí lôkí'á ōzō ítá ágásí kâ âđđí ró ǎjú 'bū 'bá drī rī'á sōlá rī kâtí.

15 Gō'dá ōzō nī â'dô trá njāâ nílí tǎ âti-âti gólá tǎ âtá 'bá kí'á nī rī, Yésū úfū mbârākā líndrí ōnjī kâ trá ndrī rī pē bê rī, 'dī gō'dá trá nyé ōzō ānī drí ngá pá kâ ǎjú 'bū kâ nyǎrǎ'wǎ rī sōrē ngá lāndrē ōzó ānī sī kô 'dēlé vūdrī ǎjú 'būrī 'á rī kâtí.

16 Ítí rī, gō'dá kǎyī vósī cé rī, nī rī zǎâ tǎ lēlē gólá â'dó 'bá pǎtī-pǎtī rī bê tǎ 'bā'bā Ôvârí kâ 'á, 'dī gō'dá trá nyé ōzō ǎjú 'bū 'bá drī dárāgā 'bǎrē kpǎǎkū yí ngá lésī ǎjú 'būrī 'á rī kâtí. Gō'dá tǎ lēlē pǎtī-pǎtī āníkâ 'dī â'dô ānī lôkí'á ōnjō Sātánā kâ â'dó 'bá í'yá âmê-âmê gólá rī 'bá ōjílā zǎlé zǎ rī kâtí 'dī 'ásī.

17 Gō'dá nī nī kpá kí, pǎtī-pǎtī Yésū Krístō rī'á 'díyī pǎ 'bá āníkâ ĩ'dī. 'Dī â'dô gō'dá â'dó'á nyé ōzō ǎpǎ ǎjú 'bū 'bá drī rī'á ákólá ĩyī drī lôkílí rī kâtí. Nīngá sī, nī nī gō'dá, nī pē zǎâ úlī Ôvârí kâ ĩgílí búkū 'ásī rī 'bá yí ĩ'dī tībē 'ē 'bá â'dolé nyé ōzō ǎjú ārāwā cī 'bá rōô rī kâtí 'dēzó Sātánā drī.

18 Ítí rī, gō'dá nī 'ê tǎ 'dī 'bá yí ndrī 'dó rǎtǎā

'ē'ē sī rōô Ôvârí drí, gō'dá Líndrí Tāndí Ôvârí kâ
 ānî 'á 'dī ârî-ârî lâ sī, gō'dá kpá îjî-îjî lâ sī ngá
 gólīyī ānî drí lēlé rī yī tāsī. Gō'dá nī rī zāā rī'á
 rātāā 'ēlé kristō 'bá āzī tāsī ndrī gō'dá kpá áamá
 tāsī.

¹⁹ Nī îjî Ôvârí áamá tāsī, gólá āāfē ró tā pātīī rī
 bê má drí, tālā ōzō má ōtírī tā átá rī, má átá ró
 tā lāpīlī lāpī tā átī-átī tāndí Yésū Kristō rī tāsī nō
 rī bê ūrī ākó.

²⁰ Gō'dá Ôvârí ājô má trá kó ānīlī tā átī-átī
 tāndí nō pēlé. Gō'dá ngbāāngbānō rī, má rī'á
 pē'á lâ gānīmā 'á nōlé. Nī 'ē rātāā, tālā má átā
 ró bê ūrī ākó.

Nī-bē-yā Póōlō kâ kristō 'bá yī drí rī

²¹⁻²⁴ Má trá āmā ādrúpī Tīkíkō tībē āmā drí lēlé
 rōô nō jō'á ānī ngálá, tālā gólá ōpē ró tā ndrī
 gólīyī rī 'bá rū 'ēlé má bê nōlé nō 'bá yī bê ānī
 drí. Gólá rī'á rū î'bū 'bá tāndí 'î, gō'dá gólá rī
 kpá lôsī Ôvârí kâ 'ēlé tāndí ró. Má â'dô gólá rī
 jō'á, nī nī ró rīrī ámákā nōlé nō bê, gō'dá ōsō ró
 kpá mbârākā bê ānī 'á.

Ôvârí tībē āmā átá ró, gō'dá Kúmú ámákā Yésū
 Kristō ōfē tā ā'dī lövō bê, gō'dá kpá tā lēlé bê ānī
 drí. Gō'dá ōrē Ôvârí kâ ōrī ānī gólīyī tībē Yésū
 Kristō rī lē 'bá trá pīpīsilī ālō sī rī 'bá yī bê ndrī.
 Ī'dī 'dī.

Tã-drĩ Lěĕ Ó'dí Óvârí Kâ

Avokaya: Tã-drĩ Lěĕ Ó'dí Óvârí Kâ New Testament

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Avokaya)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

87931ba7-0e83-5f4d-bd6e-8c45876fc354